

Poročilo s tekmovanja Philip C. Jessup International Law Moot Court Competition 2010 v Washingtonu ter s strokovne ekskurzije v New Yorku

Ekipa Pravne fakultete, v sestavi Ana Kastelec, Jan Primec in Nastasja Suhadolnik, pod mentorstvom as. dr. Vasilke Sancin, se je letos petič udeležila Philip C. Jessup International Law Moot Court tekmovanja. V skupnem seštevku je ekipa dosegla vrhunsko 3. mesto med 127 ekipami iz 76 držav, ki so se uvrstile na finalni tekmovalni del v Washingtonu, oz. med skupno več kot 600 ekipami iz celega sveta, ki so se udeležile tekmovanja, kar pomeni, da je premagala vse ekipe pravnih fakultet iz Evrope, vključno z najboljšimi angleškimi fakultetami, Azije, Afrike ter Latinske Amerike. Ekipa je prejela tudi priznanje za 6. najboljše pisne memorandume na svetu, Ana Kastelec in Nastasja Suhadolnik pa sta se hkrati uvrstili med 100 najboljših govorcev v posamični razvrstitvi, pri čemer je prva dosegla odlično 48., slednja pa 58. mesto.

Philip C. Jessup International Law Moot Court tekmovanje že od leta 1960 neprekinjeno poteka pod okriljem združenja *International Law Students Association (ILSA)* in velja za najstarejše, največje in tudi najprestižnejše tekmovanje študentov prava v svetovnem merilu. Letos je zabeležilo rekordno udeležbo v vsej svoji 51-letni zgodovini. Letošnji tekmovalni primer je obsegal številna pomembna področja mednarodnega prava. Tako je bila v okviru problematike suverenosti držav nad zgodovinsko spornimi ozemlji prepoznavna zlasti situacija spora o suverenosti nad Falklandskimi otoki med Argentino in Združenim Kraljestvom. Pomemben problem je predstavljala tudi pravica narodov do samoodločbe v smislu ustanovitve samostojne države, še posebej pravica do neodvisnosti t.i. ne-samoupravnih ozemelj znotraj sistema Združenih narodov. Ta tema odseva mnogo (uspeh ali neuspeh) teženj k odcepitvi posameznega dela države od že suverene države, na primer situacije v Kataloniji, na Kosovu, v Abhaziji, Tibetu in drugod, ter se posebej dotika različnih poti do samostojnosti t.i. ne-samoupravnih ozemelj, kot so Vzhodni Timor, Namibija ali Zahodna Sahara. Drug segment letošnjega primera pa je zajemal spor med državama glede sklenjene bilateralne investicijske pogodbe in znotraj tega obravnaval problematiko diplomatske zaščite pravnih oseb, standarde obravnavanja pravnih oseb kot so t.i. »fair and equitable treatment« ter »national treatment« klavzul in razlastitve.

Tekmovanje poteka kot simulacija sodnega postopka pred Meddržavnim sodiščem v Haagu in je sestavljeno iz priprave pisnih memorandumov ter ustne predstavitve argumentov v obliki zagovora pred sodnim senatom. 12. januarja 2010 je potekel rok za oddajo pisnih memorandumov (za vsako od strank v sporu), v katerih so predstavljeni pisni argumenti na zastavljen primer. Na tekmovanju v Washingtonu od 21. marca do 27. marca 2010 (*White & Case International Rounds*) pa je ekipa v simulaciji postopka pred Meddržavnim sodiščem v angleškem jeziku ustno predstavljala argumente obeh strani v hipotetičnem sporu. Sodišče je bilo sestavljeno iz različnih strokovnjakov za mednarodno pravo; odvetnikov, profesorjev, na višjih stopnjah tekmovanja pa tudi dejanskih sodnikov Meddržavnega sodišča.

Ustni del tekmovanja v Washingtonu je bil sestavljen iz štirih tekem v predtekmovanju (»*preliminary rounds*«) in treh tekem v t.i. »*advanced rounds*«. V predtekmovanju se je ekipa Pravne fakultete v Ljubljani pomerila z ekipami iz Nizozemske (Universiteit van Amsterdam), Barbadosa (University of the West Indies), Južne Koreje (Korea University) in Gruzije (Tbilisi State University). Pri tem je dvakrat zagovarjala tožečo in dvakrat toženo stranko v sporu. Po doseženih štirih zmagah se je ekipi uspelo uvrstiti v končni del tekmovanja (»*advanced rounds*«), ki ga sestavlja najboljših štiriindvajset ekip, s tem da se je

zaradi visokih ocen v predtekmovanju uvrstila neposredno med najboljših osem ekip. Hkrati pa je bila edina ekipa v tej skupini, katere materni jezik ali jezik, v katerem poteka pouk na univerzi, ni angleščina. V osmini finala so se študentje Pravne fakultete UL pomerili z Rusijo (Moscow State University), v četrtini finala s Čilom (Universidad de los Andes), v polfinalu, kamor so se uvrstile 4 najboljše ekipe celotnega tekmovanja (torej poleg Pravne fakultete iz Ljubljane, še ekipe pravnih fakultet Avstralije, ZDA in Indije) pa z ekipo ZDA (Columbia Law School).

V velikem finalu tekmovanja je ekipa iz National University of Australia premagala ekipo iz Columbia Law School, New York. Sodni senat so sestavljali *Dame Rosalyn Higgins* in *Stephen M. Schwebel*, oba nekdanja sodnika in predsednika Meddržavnega sodišča, ter *Harold Koh*, pravni svetovalec v »*Department of State*« Združenih držav Amerike in dekan pravne fakultete Yale Law School.

Tekmovanju je sledila strokovna ekskurzija v New Yorku, katere namen je bil seznanitev z delovanjem OZN in delom mednarodnih pravnikov v praksi. V torek, 30. marca 2010, so naši tekmovalci z mentorico začeli dan na sedežu **Stalnega predstavništva Republike Slovenije pri OZN**, kjer so se seznanili z delovanjem misije tako samostojno v OZN kot v okviru skupnega nastopa držav Evropske Unije. Nato jih je sprejela še veleposlanica ga. Sanja Štiglic.

Sledil je ogled prostorov na sedežu Združenih narodov, kjer potekajo zasedanja Generalne skupščine, Varnostnega sveta ter Ekonomskega in socialnega sveta. Ob tej priložnosti so se tekmovalci podrobneje seznanili tudi s potekom teh zasedanj. Popoldne so imeli še dva sestanka. Na prvem je bil njihov sogovornik dr. Václav Mikulka, direktor **Codification Division** (CD), ki je eno od sestavnih teles **Office of Legal Affairs** (OLA), ki kot del sekretariata Združenih narodov pomaga sekretariatu ter drugim organom organizacije glede pravnih vprašanj. Pogovarjali so se o delu na OLA ter podrobneje o trenutnih prednostnih temah, ki jih obravnavajo. Naslednji sestanek so imeli s pomočnikom generalnega sekretarja za pravne zadeve (Assistant Secretary General for Legal Affairs), g. Petrom Taksøem Jensenom in njegovimi sodelavci, kjer so razpravljali predvsem o imuniteti zaposlenih v OZN, pa tudi o problematiki Kosova ter možni vsebini svetovalnega mnenja Meddržavnega sodišča v dotični zadevi.

V sredo, 31. marca, je sledil sestanek z g. Sergeiem Tarassenkom, direktorjem **Division for Ocean Affairs and the Law of the Sea**. Tema sestanka so bili novi izzivi, ki čakajo OZN v prihodnje, še zlasti v zvezi z zahtevami držav po suverenih pravicah na epikontinentalnih območjih, med pogovorom pa so se dotaknili tudi spora med Slovenijo in Hrvaško glede morske razmejitev. Nazadnje so se študentje z mentorico srečali še z dr. Edwardom Luckom, **posebnim svetovalcem Generalnega sekretarja OZN za razvoj doktrine »odgovornosti zaščiti«** (t.i. »responsibility to protect«), s katerim so razpravljali o razvoju in težavah pri uveljavljanju te doktrine v mednarodni skupnosti. Kot oseba, ki se vsakodnevno srečuje z omenjeno problematiko, je ponudil nekaj zanimivih pogledov na vsebino tega pojma. Vsi sestanki so bili zelo zanimivi in so ponudili izredno priložnost za vpogled v delo OZN »iz prve roke«.

V četrtek, 1. aprila, so študentje obiskali še New York University Law School, kjer so se sestali tudi z uglednim profesorjem mednarodnega prava, Josephom Weilerjem. Ob tej priložnosti so debatirali o samem tekmovanju, o zanimanju študentov za nadaljnji študij prava ter o prednostih samega študija na New York University Law School. Na koncu so študentje obiskali še bližnji New York Straus Institute for the Advanced Study of Law and Justice,

katerega direktor je profesor Weiler. Ogled same stavbe inštituta je predstavljal zanimivo izkušnjo, saj je v sami stavbi mnogo umetniških del raznih ustvarjalcev, študentje pa so se imeli možnost spoznati tudi s podiplomskimi študenti in raziskovalci različnih področij prava na inštitutu.

Devetmesečni poglobljeni študij in priprave na tekmovanje so članom ekipe Pravne fakultete Univerze v Ljubljani prinesli izjemno poznavanje širokega področja mednarodnega prava, zaobseženega v tekmovalnem primeru, neprimerljive izkušnje na področju pravne argumentacije in javnega nastopanja, predvsem pa edinstven vpogled v procese nastajanja pravil mednarodnega prava.

Udeležbo na tekmovanju in ekskurziji so nam poleg Pravne fakultete v Ljubljani z donatorskimi in sponzorskimi sredstvi omogočili še: Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije; Krka, d.d; Odvetniška družba Rojs, Peljhan, Prelesnik & partnerji, o.p., d.o.o; Metka Arah, odvetnica; Schoenherr, consulting, d.o.o in Odvetniška družba Odvetniki Šelih & partnerji, o.p., d.n.o.